



Ügyszám: NAIH/2016/1472/IV.  
Előzmény: NAIH/2015/5888/V.

**Jelentés**  
**a Magyar Nemzeti Kereskedőház Zrt. által kötött szerződésekre irányuló adatigénylés**  
**jogellenes megtagadásáról**

Bejelentés érkezett a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság), amely szerint 2015. május 29-én a bejelentő adatigényléssel fordult a Magyar Nemzeti Kereskedőház Zrt.-hez (a továbbiakban: MNHK Zrt.), amelyet az arra hivatkozva tagadott meg, hogy nem kezel közérdekű adatokat (Fővárosi Törvényszék 47.Pf.635/355/2014/5. számú ítélete).

Tekintettel arra, hogy az MNHK Zrt. a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság kétszeri felszólítás ellenére sem teljesítette az adatigénylést, valamint a felszólításokat még válasza sem méltatta, a Hatóság jelentést tesz közzé honlapján.

Az adatigénylés az alábbi közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismerésére irányult:

1. Az MNHK 2012. december 20. és 2015. május 29. között kötött, 5 millió nettó értéket elérő vagy meghaladó szerződések listája, amely tartalmazza a szerződés típusát, tárgyát, értékét, dátumát, határozott időre kötött szerződések esetében annak időtartamát, a szerződéses partner nevét;
2. Az MNHK 2012. december 20. és 2015. május 29. között kötött, 5 millió forintot el nem érő szerződéseinek a listája, amely tartalmazza a szerződés típusát, tárgyát, értékét, dátumát, határozott időre kötött szerződések esetében annak időtartamát, a szerződéses partner nevét;
3. Az MNHK által 2012. december 20. és 2015. május 29. között nyújtott támogatások adatai (a kedvezményezett neve, a támogatás célja, összege, továbbá a támogatási program megvalósítási helye);
4. Az MNHK értékpapír-vásárlás és –forgalmazás rendjéről szóló 2012. december 20-át követően hatályos szabályzata.

Az ügyben a Hatóság az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. § (3) bekezdés a) pontja alapján vizsgálatot indított, és tekintettel arra, hogy a bejelentő megküldte másolatban az MNHK álláspontját tartalmazó levél másolatát, a Hatóság álláspontja az üggyel kapcsolatban az alábbi:

- 1) Az állami tulajdonban lévő gazdasági társaságok az információszabadság érvényesülése szempontjából közfeladatot ellátó szervnek minősülnek.

Az Alaptörvény 38. cikkének (1) bekezdése értelmében az állam és a helyi önkormányzatok tulajdona nemzeti vagyon, míg 39. cikke a közpénzekkel való gazdálkodás átláthatóságának követelményét, a közpénzekre és a nemzeti vagyonra vonatkozó adatok közérdekű adattá minősítését alkotmányos rangra emelte:

„(2) A közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzekre és a nemzeti vagyona vonatkozó adatok közérdekű adatok.”

A nemzeti vagyronról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvtv.) 1. § (2) bekezdése szerint nemzeti vagyona tartozik többek között:

- „a) az állam vagy a helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló dolgok,
  - b) az a) pont hatálya alá nem tartozó, az állam vagy a helyi önkormányzat tulajdonában lévő dolog,
  - c) az állam vagy a helyi önkormányzat tulajdonában lévő pénzügyi eszközök, továbbá az államot vagy a helyi önkormányzatot megillető társasági részesedések,
  - d) az államot vagy a helyi önkormányzatot megillető bármely vagyoni értékkel rendelkező jogosultság, amelyet jogszabály vagyoni értékű jogként nevesít,
- ...

Az Alaptörvénnyel összhangban az Nvtv. 7. §-a kimondja, hogy a nemzeti vagyona alapvető rendeltetése a közfeladat ellátásának biztosítása. A nemzeti vagyonnal felelős módon, rendeltetésszerűen kell gazdálkodni. A nemzeti vagyongazdálkodás feladata a nemzeti vagyona rendeltetésének megfelelő, az állam, az önkormányzat mindenkori teherbíró képességéhez igazodó, elsődlegesen a közfeladatok ellátásához és a mindenkori társadalmi szükségletek kielégítéséhez szükséges, egységes elveken alapuló, átlátható, hatékony és költségtakarékos működtetése, értékének megőrzése, állagának védelme, értéknövelő használata, hasznosítása, gyarapítása, továbbá az állam vagy a helyi önkormányzat feladatának ellátása szempontjából feleslegessé váló vagyontárgyak elidegenítése.

Az Nvtv. 10. § (1) bekezdése értelmében a nemzeti vagyont, annak értékét és változásait a tulajdonosi joggyakorló nyilvántartja. Az érték nyilvántartásától el lehet tekinteni, ha az adott vagyontárgy értéke természeténél, jellegénél fogva nem állapítható meg. A nyilvántartásnak tartalmaznia kell a vagyona elsődleges rendeltetése szerinti közfeladat megjelölését is. A nyilvántartási adatok – a minősített adat védelméről szóló törvény szerinti minősített adat kivételével – nyilvánosak.

Az Alkotmánybíróság a Vértesi Erőmű Zrt.-hez érkezett adatigényléssel kapcsolatban a 25/2014. (VII. 22.) AB határozat mindenkire nézve kötelező erővel erősítette meg, hogy az állami vagyonaról szóló 2007. évi CVI. törvény (a továbbiakban: Ávtv.) 5. § (1) és (2) bekezdései alapján – amelyek értelmében közérdekből nyilvános minden, az állami vagyonaal való gazdálkodásra és az azzal való rendelkezésre vonatkozó, közérdekű adatnak nem minősülő adat – az állami vagyonaal gazdálkodó vagy azzal rendelkező szerv vagy személy a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény szerinti közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek minősül.

Az Ávtv. hivatkozott szabálya tehát általánosságban terjeszti ki az Infotv. információszabadságra vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazását az állami vagyonaal gazdálkodó szervekre és személyekre, amely a közpénzek, az állami vagyona működtetésének átláthatóságát biztosítja.

Összességében tehát megállapítható, hogy a jelenleg hatályos jogszabályi környezet – az Alaptörvény és annak Nemzeti hitvallása szellemében – a tisztességes közélet, a nemzeti

vagyonnal való felelős gazdálkodás és annak előfelteteleként a nyilvánosság általi ellenőrizhetőséget is megteremti.

Tekintettel arra, hogy a Magyar Nemzeti Kereskedőház Zrt. egyedüli részvényese a Magyar Állam, az Ávtv. alapján az Infotv. szerinti közfeladatot ellátó szervnek minősül, így *köteles a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismerésére irányuló adatigényléseket teljesíteni.*

2) Az Infotv. a közérdekű adatok megismerhetővé tételének két módját szabályozza:

- az egyedi adatigénylés alapján történő adatszolgáltatást [Infotv. 28. § - 31. §] és
- az egyedi adatigénylés nélküli közzétételt – a proaktív adatszolgáltatást [Infotv. 33. § - 37. §].

Mindkét kötelezettség teljesülés során figyelembe kell venni az Infotv. 32. §-át, amely a gyors és pontos tájékoztatás kötelezettséget határozza meg a közfeladatot ellátó szervek számára követendőnek.

Az Nvtv. tehát a fentiek értelmében a nemzeti vagyonnal gazdálkodó gazdasági társaságokat közfeladatot ellátó szervnek minősíti az Infotv. szerinti elektronikus közzététel szempontjából. Ez azt jelenti, hogy a céget terheli az Infotv. 33. §-ban meghatározott elektronikus közzétételi kötelezettség, és *közfeladat-ellátásával összefüggő tevékenységéhez kapcsolódóan* az 1. számú melléklet szerinti általános közzétételi listában meghatározott adatokat az 1. számú mellékletben foglaltak szerint közzé kell tennie [37. § (1) bekezdés]. A cég elektronikus közzétételi kötelezettségének választása szerint saját vagy társulásai által közösen működtetett, illetve a felügyeletét, szakmai irányítását vagy működésével kapcsolatos koordinációt ellátó szervek által fenntartott, valamint a [www.kozadat.hu](http://www.kozadat.hu) honlapon való közzététellel is eleget tehet [33. § (3) bekezdés].

Az Infotv. szerinti általános közzétételi kötelezettségen túl, más jogszabály is megállapíthat különös közzétételi kötelezettséget [Infotv. 37. § (2) bekezdés], így a köztulajdonban lévő gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Kgtv.) hatálya alá is tartoznak a legalább többségi állami vagy önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságok. A Kgtv. 2. §-a értelmében a közzététel időpontjában fennálló adatok alapján kötelesek ezen cégek közzétenni a vezető tisztségviselőket, a felügyelőbizottsági tagokat, a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 208. §-a szerint vezető állású munkavállalókat, valamint az önállóan cégjegyzésre vagy a bankszámla feletti rendelkezésre jogosult munkavállalókat ott felsorolt közérdekből nyilvános személyes adatait.

A közfeladatot ellátó szervek – így az állami tulajdonban lévő gazdasági társaságok is – kötelesek egyrészt az általános (Infotv. 1. számú melléklet) közzétételre, a szektorális jogszabályok által meghatározott különös közzétételre (a Kgtv. jelen esetben), valamint teljesíteni az egyedi adatigényléseket. A két fajta kötelezettség az Infotv. 30. § (2) bekezdésében található, amikor az Infotv. a közfeladatot ellátó szervek számára adminisztratív terheik csökkentése érdekében lehetővé teszi, hogy a honlapon már közzétett adatok pontos elérési útjának megadásával teljesítsék az adatigénylést. Ezen rendelkezésnek semmiképpen sem felel meg azon válasz, hogy „*az üzleti titok körén kívül eső adatokat a MNHK Zrt. honlapján, valamint beszámolójában közzétette*”.

### 3) Az MNHK által kötött szerződések adatai

Az Infotv. 27. § (3) bekezdése kimondja, hogy közérdekből nyilvános – tehát bárki számára megismerhető – adatként nem lehet üzleti titokra hivatkozva a nyilvánosság elől elzárni azon adatokat, amelyek a központi és a helyi önkormányzati költségvetés, illetve az európai uniós támogatás felhasználásával, költségvetést érintő juttatással, kedvezménnyel, az államj és önkormányzati vagyok kezelésével, birtoklásával, használatával, hasznosításával, az azzal való rendelkezésre, annak megterhelésével, az ilyen vagyont érintő jog megszerzésével kapcsolatos, valamint azt az adatot sem, amelynek megismerését vagy nyilvánosságra hozatalát külön törvény közérdekből elrendeli.

A közfeladatot ellátó szervek által megkötött szerződések listájának egy részét – az 5 millió forintot elérőket – a közfeladatot ellátó szervek kötelesek közzétenni a honlapjukon.

Az Infotv. 33. § (1) bekezdése értelmében a közfeladatot ellátó szervek kötelesek az e törvény alapján kötelezően közzéteendő adatokat (1. számú melléklet) internetes honlapon, digitális formában, bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen, kinyomtatható és részleteiben is adatvesztés és –torzulás nélkül kimásolható módon, a betekintés, letöltés, a nyomtatás, a kimásolás és a hálózati adatátvitel szempontjából is díjmentesen hozzáférhetővé tenni.

Ezen általános közzétételi kötelezettség ugyanúgy vonatkozik a közhatalmi közfeladatot ellátó állami és önkormányzati szervekre, mint az Ávtv. 5. § (2) bekezdése szerint közfeladatot ellátó, legalább többségi állami tulajdonban lévő gazdasági társaságokra is.

A Hatóság a vizsgálat során megállapította, hogy az Infotv. 1. számú melléklet III/4. pontja szerinti adatok nem találhatóak meg sem az MNHK Zrt. honlapján, sem az egységes közadatkereső rendszerben ([www.kozadat.hu](http://www.kozadat.hu)), ahova az MNHK Zrt. nem is regisztrált.

Az MNHK Zrt. gazdálkodásával kapcsolatos adatok, így az általa kötött szerződések, általa nyújtott támogatások az Infotv. 3. § 5. pontja szerinti értelmező rendelkezés alapján közérdekű adatoknak minősülnek, így azokat az Infotv. 26. § (1) bekezdés alapján köteles a közfeladatot ellátó szerv az Infotv. 28. § - 30. § szerinti rendben megismerhetővé tenni. Az MNHK által kötött szerződések azon adatai, amelyek az MNHK-án kívüli szerződéses felek adatainak minősülnek, illetve az MNHK által nyújtott támogatások jogosultjainak adatai az Infotv. 27. § (3) bekezdése alapján közérdekből nyilvános adatoknak minősülnek, amelyeket az Infotv. 28. § (1) bekezdése alapján ugyanúgy bárki megismerhet, mint a közérdekű adatokat. Ezen nyilvánosságot szolgálja az Infotv. 37. § (1) bekezdésének azon rendelkezése is, amely elrendeli az általános közzétételi lista (1. számú melléklet) szerinti adatok, így az 5 millió forintot elérő szerződések adatainak közzétételét.

Össességében a Hatóság a vizsgálat eredményeként megállapította, hogy

- az MNHK Zrt. az Infotv. szerinti közfeladatot ellátó szervnek minősül,
- az adatigényléssel érintett adatok közérdekű és közérdekből nyilvános adatoknak minősülnek,

így az MNHK Zrt. jogellenesen tagadta meg az adatigénylés teljesítését.

A fentiekre tekintettel a Hatóság az Infotv. 58. § (2) bekezdés d) pontja és 59. §-a alapján jelentést tesz közzé a honlapján, bízva abban, hogy az megelőzi a jövőbeni hasonló alapjogsérelmet.

Budapest, 2016. február „29”.

Üdvözlettel:



Dr. Péterfalvi Attila  
elnök  
c. egyetemi tanár